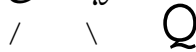

ఇమా యథా రాక్షసరాజభార్యాః
 సుజాత మస్యేతి హి సాధుబుధ్ధేః || 72

పునశ్చ సోఽచింతయ దార్తరూపో
 ధ్రువం విశిష్టా గుణతో హి సీతా |
 అథాయ మస్యాం కృతవాన్ మహాత్మా
 లంకేశ్వరః కష్ట మనార్యకర్మ || 73

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకియే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే నవమ స్కంధః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||

అథ దశమ స్కంధః

తత్ర దివ్యోపమం ముఖ్యం స్ఫాటికం రత్నభూషితమ్ |
 అవేక్షమాణో హనుమాన్ దదర్శ శయనాసనమ్ || 1

దాంతకాంచన చిత్రాంగై ర్వైడూర్యైశ్చ వరాసనైః |
 మహార్థాస్తరణోపేతై రుపపన్నం మహాధనైః || 2

తస్య చైకతమే దేశే సోఽగ్ర్యమాలావిభూషితమ్ |
 దదర్శ పాండురచ్ఛత్రం తారాధిపతిసన్నిభమ్ || 3

హనుమతా నిద్రాణ రావణదర్శనమ్

జాతరూపపరిక్షిప్తం చిత్రభానుసమప్రభమ్ |
 అశోకమాలావితతం దదర్శ పరమాసనమ్ || 4

- వాలవ్యజనహస్తాభిః వీజ్యమానం సమంతతః ।
 గంధైశ్చ వివిధై ర్ఘ్నం వరధూపేన ధూపితమ్ ॥ 5
- పరమాస్తరణాస్తీర్ణమ్ ఆవికాజిన సంవృతమ్ ।
 దామభి ర్వరమాల్యానాం సమంతాదుపశోభితమ్ ॥ 6
- తస్మిన్ జీమూతసంకాశం ప్రదీప్తోత్తమ కుండలమ్ ।
 లోహితాక్షం మహాబాహుం మహారజతవాససమ్ ॥ 7
- లోహితేనానులిప్తాంగం చందనేన సుగంధినా ।
 సంధ్యారక్త మివాకాశే తోయదం సతటిద్గణమ్ ॥ 8
- వృత మాభరణై ర్దివ్యై స్సూరూపం కామరూపిణమ్ ।
 సవృక్షవనగుల్మాఢ్యం ప్రసుప్తమివ మందరమ్ ॥ 9
- క్రీడి త్వోపరతం రాత్రౌ వరాభరణభూషితమ్ ।
 ప్రియం రాక్షసకన్యానాం రాక్షసానాం సుఖావహమ్ ॥ 10
- పీత్వా ప్యుపరతం చాపి దదర్శ స మహాకపిః ।
 భాస్వరే శయనే వీరం ప్రసుప్తం రాక్షసాధిపమ్ ॥ 11
- నిశ్శ్వాసంతం యథా నాగం రావణం వానరర్షభః ।
 ఆసాద్య పరమోద్విగ్న స్సోఽపాసర్పత్ సుభీతవత్ ॥ 12
- అథారోహణ మాసాద్య వేదికాంతర మాశ్రితః ।
 సుప్తం రాక్షసశార్దూలం ప్రేక్షతే స్మ మహాకపిః ॥ 13
- శుశుభే రాక్షసేంద్రస్య స్వపత శ్శయనోత్తమమ్ ।
 గంధహస్తిని సంవిష్టే యథా ప్రస్రవణం మహత్ ॥ 14

- కాంచనాంగదనద్ధౌ చ దదర్శ స మహాత్మనః |
విక్షిప్తా రాక్షసేంద్రస్య భుజా వింద్రధ్వజోపమా || 15
- ఐరావత విషాణాగైః రాపీడన కృతవ్రణౌ |
వజ్రోల్లిఖిత పీనాంసౌ విష్ణుచక్ర పరిక్షతౌ || 16
- పీనౌ సమ సుజాతాంసౌ సంగతౌ బలసంయుతౌ |
సులక్షణనఖాంగుష్ఠౌ స్వంగుళీతల లక్షితౌ || 17
- సంగతౌ పరిఘాకారౌ వృత్తౌ కరికరోపమా |
విక్షిప్తా శయనే శుభ్రే పంచశీర్షావివోరగా || 18
- శశక్షతజ కల్పేన సుశీతేన సుగంధినా |
చందనేన పరార్థ్యేన స్వనులిప్తౌ స్వలంకృతౌ || 19
- ఉత్తమస్త్రీః విమృదితౌ గంధోత్తమ నిషేవితౌ |
యక్షకిన్నర గంధర్వ దేవదానవ రావిణౌ || 20
- దదర్శ స కపి స్తస్య బాహూ శయనసంస్థితౌ |
మందరస్యాంతరే సుప్తౌ మహాహీ రుషితావివ || 21
- తాభ్యాం స పరిపూర్ణాభ్యాం భుజాభ్యాం రాక్షసేశ్వరః |
శుశుభేఽ చలసంకాశ శృంగాభ్యామివ మందరః || 22
- చూతపున్నాగ సురభి ర్వకుళోత్తమ సంయుతః |
మృష్టాన్నరస సంయుక్తః పానగంధ పురస్సరః || 23
- తస్య రాక్షససింహస్య నిశ్చక్రామ మహాముఖాత్ |
శయానస్య వినిశ్శాస్వసః పూరయన్నివ తద్గృహమ్ || 24

ముక్తామణివిచిత్రేణ కాంచనేన విరాజితమ్ |
 మకుటేనాపవృత్తేన కుండలోజ్జ్వలితాననమ్ || 25

రక్తచందన దిగ్ధేన తథా హారేణ శోభినా |
 పీనాయత విశాలేన వక్షసాభి విరాజితమ్ || 26

హనుమతా రావణవర స్త్రీదర్శనమ్

పాండరేణాపవిధేన క్షౌమేణ క్షతజేక్షణమ్ |
 మహార్హేణ సుసంవీతం పీతే నోత్తమవాససా || 27

మాషరాశిప్రతీకాశం నిశ్శ్వసంతం భుజంగవత్ |
 గాంగే మహతి తోయాంతే ప్రసుప్త మివ కుంజరమ్ || 28

చతుర్భుజః కాంచనై ర్దీపై ర్దీప్యమానచతుర్దిశమ్ |
 ప్రకాశీకృత సర్వాంగం మేఘం విద్యుద్గణై రివ || 29

పాదమూలగతాశ్చాపి దదర్శ సుమహాత్మనః |
 పత్నీ సస్య ప్రియభార్యస్య తస్య రక్షఃపతే ర్గృహే || 30

శశిప్రకాశవదనా శ్చారుకుండలభూషితాః |
 అమ్లానమాల్యాభరణా దదర్శ హరియూథపః || 31

నృత్తవాదిత్ర కుశలా రాక్షసేంద్ర భుజాంకగాః |
 పరాభరణ ధారిణ్యో నిషణ్ణా దదృశే హరిః || 32

వజ్ర వైడూర్య గర్భాణి శ్రవణాంతేషు యోషితామ్ |
 దదర్శ తాపనీయాని కుండలా న్యంగదాని చ || 33

తాసాం చంద్రోపమై ర్వక్త్రై శ్శుభై ర్లలితకుండలైః |
 విరరాజ విమానం తత్ నభ స్తారాగణై రివ || 34

- మద వ్యాయామ భిన్నా స్తా రాక్షసేంద్రస్య యోషితః ।
 తేషు తే ష్వవకాశేషు ప్రసుప్తా స్తనుమధ్యమాః ॥ 35
- అంగహారై స్తథై వాన్యా కోమలై ర్నృత్తశాలినీ ।
 విన్యస్త శుభసర్వాంగీ ప్రసుప్తా వరవర్ణినీ ॥ 36
- కాచి ద్వీణాం పరిష్వజ్య ప్రసుప్తా సంప్రకాశతే ।
 మహానదీప్రకీర్ణేన నఖినీ పోత మాశ్రితా ॥ 37
- అన్యా కక్షగతే నైవ మడ్డుకేనాఽసితేక్షణా ।
 ప్రసుప్తా భామినీ భాతి బాలపుత్రేవ వత్సలా ॥ 38
- పటహం చారుసర్వాంగీ పీడ్య శేతే శుభస్తనీ ।
 చిరస్య రమణం లభ్యా పరిష్వజ్యేవ భామినీ ॥ 39
- కాచి ద్వంశం పరిష్వజ్య సుప్తా కమలలోచనా ।
 రహాః ప్రియతమం గృహ్యా సకామేవ చ కామినీ ॥ 40
- విపంచీం పరిగృహ్యన్యా నియతా నృత్తశాలినీ ।
 నిద్రావశ మనుప్రాప్తా సహ కాంతేవ భామినీ ॥ 41
- అన్యా కనకసంకాశై ర్మృదుపీనై ర్మనోరమైః ।
 మృదంగం పరిపీడ్యాంగైః ప్రసుప్తా మత్తలోచనా ॥ 42
- భుజపార్శ్వాంతరస్థేన కక్షగేన కృశోదరీ ।
 పణవేన సహానింద్యా సుప్తా మదకృతశ్రమా ॥ 43
- డిండిమం పరిగృహ్యన్యా తథైవాసక్త డిండిమా ।
 ప్రసుప్తా తరుణం వత్స ముపగూహ్యేవ భామినీ ॥ 44

- కాచి దాడంబరం నారీ భుజసంయోగపీడితమ్ |
 కృత్వా కమలపత్రాక్షీ ప్రసుప్తా మదమోహితా || 45
- కలశీ మపవిధ్యాన్యా ప్రసుప్తా భాతి భామినీ |
 వసంతే పుష్పశబళా మాలేవ పరిమార్జితా || 46
- పాణిభ్యాం చ కుచౌ కాచిత్ సువర్ణకలశోపమా |
 ఉపగూహ్యోబలా సుప్తా నిద్రాబలపరాజితా || 47
- అన్యా కమలపత్రాక్షీ పూర్ణేందుసదృశాననా |
 అన్యా మాలింగ్య సుశ్రోణీం ప్రసుప్తా మదవిహ్వలా || 48
- ఆతోద్వాని విచిత్రాణి పరిష్వజ్య వరస్త్రియః |
 నిపీడ్య చ కుచై స్సుప్తాః కామిన్యః కాముకా నివ || 49
- తాసా మేకాంతవిన్యస్తే శయానాం శయనే శుభే |
 దదర్శ రూపసంపన్నా మపరాం స కపి స్త్రియమ్ || 50
- హనుమతా మందోదరీదర్శనమ్
- ముక్తామణిసమాయుక్తై ర్భూషణై స్సువిభూషితామ్ |
 విభూషయంతీ మివ తత్ స్వశ్రియా భవనోత్తమమ్ || 51
- గౌరీం కనకవర్ణాభా మిష్టా మంతఃపురేశ్వరీమ్ |
 కపి ర్మండోదరీం తత్ర శయానాం చారురూపిణీమ్ || 52
- స తాం దృష్ట్వా మహాబాహు ర్భూషితాం మారుతాత్మజః |
 తర్కయామాస సీతేతి రూపయౌవనసంపదా || 53
- హర్షేణ మహతా యుక్తో ననంద హరియూథపః || 54

ఆస్సోటయామాస చుచుంబ
 పుచ్చం ననంద చిక్రీడ జగౌ జగామ |
 స్తంభానరోహన్ నిపపాత భూమా
 నిదర్శయన్ స్వాం ప్రకృతిం కపీనామ్ ||

55

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే దశమ స్కంధః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ||

అథ ఏకాదశ స్కంధః

అవధూయ చ తాం బుద్ధిం బభూ వావస్థిత స్తదా |
 జగామ చాపరాం చింతాం సీతాం ప్రతి మహాకపిః || 1
 న రామేణ వియుక్తా సా స్వప్న మర్హతి భామినీ |
 న భోక్తుం నాప్యలంకర్తుం న పాన ముపసేవితుమ్ || 2
 నాన్యం నర ముపస్థాతుం సురాణా మపి చేశ్వరమ్ |
 న హి రామసమః కశ్చి ద్విద్యతే త్రిదశేష్వపి || 3
 అన్యేయమితి నిశ్చిత్య పానభూమౌ చచార సః |
 క్రీడితే నాపరాః క్లాంతా గీతేన చ తథాపరాః || 4
 నృతేన చాపరాః క్లాంతాః పానవిప్రహతా స్తథా |
 హనుమతా పునః పానభూమి పరిశీలనమ్
 మురజేషు మృదంగేషు పీఠికాసు చ సంస్థితాః || 5